

Az abszolút fekete test sugárzási törvénye (Stefan–Boltzman törvény):

$$E = A\sigma T^4,$$

ahol T a felület hőmérséklete, A a felület nagysága, σ a Stefan–Boltzman állandó, E a sugárzással leadott teljesítmény.

A wolframszál addig fog melegedni, amíg a rajta átfolyó áram által fejlesztett Joule hő egyenlő nem lesz a kisugárzott teljesítménnyel, azaz

$$(1) \quad \frac{U^2}{R(T)} = A\sigma T^4.$$

Az ellenállás hőmérsékletfüggését pedig a fajlagos ellenállás feltételezett lineáris hőmérsékletfüggvényéből kapjuk:

$$(2) \quad R(T) = \frac{\varrho(T)l}{r^2\pi} = \frac{\alpha Tl}{r^2\pi},$$

ahol α a hőfoktényező, l a wolframszál hossza, r a sugara. α értékét kell meghatároznunk. A függvénytáblázatból ismerjük a wolfram fajlagos ellenállását $T_0 = 293 \text{ °K}$ -on, így $\alpha = \frac{\varrho(293 \text{ °K})}{293 \text{ °K}} = 1,88 \cdot 10^{-4} \text{ } \Omega\text{mm}^2/(\text{m}^\circ\text{K})$.

Az (1) és (2) összefüggés alapján:

$$\frac{U^2 r^2 \pi}{\alpha T l} = 2 r \pi l \sigma T^4,$$

így

$$T = \sqrt[5]{\frac{U^2 r}{2 \alpha l^2 \sigma}}.$$

Az adatokat behelyettesítve: $T \approx 2500 \text{ °K}$.

Feltételeztük, hogy a wolfram abszolút fekete test és fajlagos ellenállása lineárisan függ a hőmérséklettől. E közelítés mellett a hőtágulás miatti felületnövekedést ($\approx 0,5 \%$) és a környezet visszasugárzását (szobahőmérsékleten $(293/2500)^4 \approx 0,1 \%$ -os hiba) már szükségtelen korrekcióba venni.

Vityi Péter (Bp., Móricz Zs. Gimn., IV. o. t.)
dolgozata alapján